

Verksamhetsberättelse
HUMlab
2007

1. SÄRSKILDA PLANER	3
2. ALLMÄNT	3
2.1 STYRKOR	4
2.2 SVAGHETER	4
2.3 NEGATIVA OCH POSITIVA FÖRÄNDRINGAR.....	5
2.4 VIKTIGARE HÄNDELSE UNDER ÅRET	5
3. INSTITUTIONENS ORGANISATION	5
3.1 UPPDRAG	5
3.2 STYRGRUPPSMÖTEN	6
3.3 ÖVRIGA UPPDRAG.....	6
4 PERSONAL.....	7
4.1 ANSTÄLLNINGAR SOM UPPHÖRT	7
4.2 TILLSÄTTNINGAR UNDER ÅRET	7
4.3 FRÅNVARO (TJÄNSTLEDIGHETER, SJUKSKRIVNINGAR, FÖRÄLDRALEDIGHETER)	7
4.4 PEDAGOGISK UTBILDNING ELLER ANNAN KOMPETENSUTVECKLING AV PERSONALEN.....	7
5. JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD.....	8
6. ARBETSMILJÖ OCH MILJÖ	8
7. KVALITETSARBETE	8
8. UTBILDNING	9
8.1 GRUNDUTBILDNING.....	9
8.2 KORTKURSER.....	10
8.3 SEMINARIER.....	10
8.4 ANVÄNDNING AV HUMLABS LOKALER OCH UTRUSTNING.....	11
8.5 STUDENTREKRYTERING.....	11
9. FORSKNING.....	11
9.1 PÅGÅENDE FORSKNINGS- OCH UTVECKLINGSPROJEKT	12
9.2 UNDER 2007 PÅBÖRJADE MEN INTE INLÄMNADE PROJEKTANSÖKNINGAR	12
9.3 CENTRUMBILDNINGAR OCH NÄTVERK	12
9.4 POSTDOC-PROJEKT	13
9.5 DOKTORANDPROJEKT.....	14
9.6 ÖVRIGA FORSKNINGSRELATERADE UPPDRAG	15
9.7 FÖREDRAG OCH PRESENTATIONER HÅLLNA VID KONFERENSER ELLER VID ANDRA SAMMANHANG	16
10. FORSKARUTBILDNING.....	18
11. INTERNATIONALISERING.....	19
12. SAMVERKAN MED OMGIVANDE SAMHÄLLET	19
12.1 FORSKNINGSPERSONAL	19
12.2 SAMVERKAN INOM GRUNDUTBILDNINGEN.....	20
12.3 FORSKNINGS- OCH UTVECKLINGSPROJEKT.....	20
12.4 HUMLAB I MEDIA.....	21
12.5 VISNING OCH BESÖK I LABBET	22
13. EKONOMI.....	23
BILAGOR.....	24
BILAGA 1 – STATISTIK FÖR KORTKURSVERKSAMHETEN.....	24
BILAGA 2 – STATISTIK FÖR HUMLAB-SEMINARIET.....	27
BILAGA 3 – ANVÄNDARSTATISTIK.....	30

HUMLab ses av många som en av Umeå universitets mest intressanta miljöer. Grundstenarna för verksamheten är samverkan, snabbbrörlighet, respekt och kreativitet. Med sin placering centralt på campus utgör HUMLab en välbesökt och intresseväckande mötesplats inom ett område som expanderar snabbt och som tilldrar sig betydande intresse från externa finansiärer.

Under 2007 har samverkan med humanistiska fakultetens ämnen och forskare intensifierats och bland annat rekryterades under året fem internationella postdoktorala forskare till fakulteten inom lika många ämnen med stöd från Kempestiftelserna. Arbetet med att tillsammans med fakultetens forskare få projektmedel från VR har inletts och under 2008 är målsättningen att inkomma med 5-7 högkvalitativa ansökningar. Under året fortsatte också arbetet med att färdigställa den nya del av labbet som är en förutsättning för att ytterligare stärka forskningen inom humaniora och informationsteknik och långsiktigt etablera HUMLab som ett internationellt center of excellence. Vidare har HUMLab under 2007 blivit en allt viktigare aktör i universitetsgripande processer. Detta gäller exempelvis arbetet med konstnärligt campus, den planerade arkitekthögskolan, utvecklingsområdet Tillämpad IT och ansökan om att få ett vårdalsinstitut inom vård, hälsa och IT till Umeå. Under året har HUMLab deltagit i ansökningar om totalt ca 65 miljoner kr. Regional samverkan med bland annat LTU Skellefteå, företag och Umeå kommun har lett till en stor Mål 2-ansökan med bred förankring. Samverkan har internationellt stärkts med flera amerikanska universitet, europeiska nätverk inom digitalt kulturarv och med flera starka forskargrupper i Japan och Sydkorea.

1. Särskilda planer

I dagsläget finns planer som behandlar jämställdhet, arbetsmiljö och miljö. Planer för kompetensförsörjning och kvalitetsutveckling är under framtagande. Därefter kommer behovet av bemannings- och tjänstgöringsplaner att ses över, likaså likabehandling och mångfald.

2. Allmänt

Det senaste året var ännu ett händelserikt år för HUMLab. Föregående år tilldelades HUMLab stora projektbidrag samt anslag för att expandera verksamheten. År 2007 har till stora delar präglats av detta och ett stort arbete har ägnats åt att utföra det vi förutsatt oss att göra med tilldelade medel. Ombyggnationer och expansionen av labbet är under görande och förväntad invigning kommer att ske i april 2008.

I verksamhetsplanen för innevarande år lyftes fram vikten av att stärka HUMLabs position som internationell forskningsmiljö. Med hjälp av medel från Kempestiftelserna tillsattes fem postdoc-positioner av internationellt sett välrenommerade forskare, vilka dessutom är knutna till ämnen på fakulteten. Det här är en betydelsefull satsning, och tanken är att det skall gagna såväl HUMLab som institutionerna och forskningsområdet humaniora och informationsteknik. De ämnen som tillfördes forskare av hög internationell klass på det här sättet var filosofi, idéhistoria, arkeologi, litteraturvetenskap samt medie- och kommunikationsvetenskap. Forskarna kommer från USA, Belgien och Norge.

HUMLab koordinerar sedan ett och ett halvt år tillbaka ett projekt (QVIZ) inom EU:s sjätte ramprogram, vilket för övrigt är universitetsunikt. Det har även gett HUMLab en position att

agera på "EU-marknaden" och vi har sökt att ytterligare stärka vår position där genom att gå in med ytterligare en ansökan (AMUSID), nu mot sjunde ramprogrammet. Projektet avslogs men med goda vitsord (över "threshold") och en förnyad ansökan kommer att ske. Dessutom är ytterligare en ansökan på gång.

Samtidigt är det tydligt att HUMlabs framgångar på senare år även lokalt börjat röna ett allt större intresse på fakulteten och universitetet i stort, men även inom kommun och näringsliv. HUMlab är inblandad i projekt tillsammans med Västerbottens länsmuseum och Umeå kommun; har en betydande del i tillänkta forskningsprojekt vid fakulteten; deltar i pedagogiska utvecklingsprojekt tillsammans med institutioner vid fakulteten; är en viktig del i planerandet av konstnärligt campus och även i det framväxande starka forskningsområdet Tillämpad IT.

Samtidigt fortsätter kontinuerligt det arbete HUMlab sedan länge bedrivit med att bland annat hålla kortkurser inom ett stort antal ämnesområden, arrangera seminarier med nationella och internationella gäster, delta i grundutbildningen på fakulteten och att ge kursen IT och humaniora (7,5 högskolepoäng).

Ett aktivt arbete har lagts ned för att bygga vidare på vår nuvarande starka position för att ytterligare stärka den i enlighet av de målsättningar som tidigare satts upp. Samtidigt är HUMlab beroende av en tydlig och stark knytning till verksamheten på fakulteten och förhoppningen är att vidareutveckla existerande goda samarbeten för ömsesidig nytta.

2.1 Styrkor

- Långsiktig strategi och utvecklingsplan för verksamheten
- Hög kvalitet på verksamheten (verifierad genom utvärdering 2005)
- Stark aktör inom ett framväxande ämnesområde
- Internationellt etablerat centrum för humaniora och informationsteknik
- HUMlabs område tilldrar sig allt större intresse från olika finansörer
- Utmärkt förmåga att attrahera externa medel
- HUMlab har en välförankrad position i universitetets arbete att stärka sin position inom EU:s forskningsprogram.
- Förstärkt samverkan med humanistisk fakultet
- Stark samverkan med resten av universitetet inklusive alla fakulteter och förvaltningen
- Medverkan i många universitetsövergripande processer
- Central nod i Sverige och god samverkan med andra svenska miljöer
- HUMlab utgör ett gott exempel på offensiv, synlig och samhällsdeltagande humaniora

2.2 Svagheter

- Strukturellt ekonomiskt underskott i relation till driften av verksamheten
- Sårbarhet på grund av diversifierad kompetensstruktur
- Hård arbetsbelastning på vissa nyckelpersoner
- Behov av fler seniora forskare inom området på fakulteten
- Behov av fler doktorandanställningar inom humaniora och informationsteknik för att stärka forskningsområdet och för att öka samverkan med fakulteten

2.3 Negativa och positiva förändringar

I föregående verksamhetsberättelse noterades att ”2006 markerar ingåendet i en ny fas för HUMlabs verksamhet”. I den processen står HUMlab fortfarande fastän de framtida konturerna syns klarare idag. HUMlab växer i omfång och styrka och går emot att framför allt stärka sin forskningsprofil. I detta ligger givetvis en positiv kraft, men om man skall påpeka någon negativ aspekt av HUMlab nuvarande situation är det möjligtvis att detta kräver att den informella och flexibla kultur som präglat verksamheten måste styras upp och formaliseras i högre utsträckning än tidigare. Såväl ledningsfunktionen som kvalitetsarbete i alla led av organisationen har blivit allt viktigare, och det är också något som aktivt arbetas med.

2.4 Viktigare händelser under året

- Internationella forskare inom ramen för det av Kempestiftelsen finansierade internationella postdoc-programmet anländer och stärker HUMlabs forskningsprofil
- Huvuddelen av ombyggnationen och den fysiska expansion av labbet, finansierad av Knut och Alice Wallenbergs stiftelse, är på väg att genomföras.
- HUMlab koordinerar en ansökan riktad mot EU:s sjunde ramprogram
- HUMlab intar en stark position i, och bidrar till utvecklingen av, det av Umeå universitet utsedda utvecklingsområdet Tillämpad IT

3. Institutionens organisation

HUMlab har inte samma ställning och organisation som en traditionell institution. En annan anledning till att HUMlabs organisation inte är jämförbar med andra institutioner är storleken som hittills varit tämligen blygsam. Flera uppdrag har delats mellan olika personer, samtidigt som ledningen av verksamheten i stor utsträckning har samlats till föreståndaren. Men till följd av expansionen de senaste åren ses nu hur olika specialiserade och differentierade roller utkristalliseras och renodlas.

Den tekniska driften av labbet har sålunda koncentrerats till den så kallade teknikgruppen med tydlig återkoppling till föreståndaren och rapportering vid veckomötena. Samtidigt har de två teknikernas roller särskilts och definierats tydligare.

Därtill har en person anställts som går in i HUMlabs arbetsledningsfunktion och kompletterar föreståndarens arbete. Han arbetar dels administrativt dels med ett speciellt ansvar för forsknings- och samordningsfrågor gentemot fakulteten.

3.1 Uppdrag

Föreståndare
Forskningssamordnare
Utvecklingssamordnare
Jämställdhetsansvariga
Arbetsmiljöansvarig

Patrik Svensson
Stefan Gelfgren
Fredrik Palm
Emma Olofsson, Magnus Olofsson
Magnus Olofsson

Miljöansvarig
Brandskyddsombud
Dataansvarig
Supportansvarig
Webbansvarig

Fredrik Palm
Fredrik Palm
Magnus Olofsson
Jon Svensson
Delat ansvar

3.2 Styrgruppsmöten

HUMLabs leds av en styrgrupp som sammanträtt fyra gånger under 2007; 2007-04-20, 2007-06-14, 2007-10-22 och 2007-12-10.

Styrgruppens sammansättning under 2007:

Kjell Jonsson, ordförande (UB)
Patrik Svensson, föredragande (HUMlab)
Mats Danielsson (Forskningsarkivet)
Niklas Gustafsson (Annova)
Stephanie Hendrick (Moderna språk/HUMlab)
Lars-Erik Janlert (Inst. för datavetenskap)
Carina Johansson (Kansliet f medicin)
Eva Lindgren (Kansliet för lärarutbildning)
Karin Ljuslinder (Musikhögskolan Piteå/Kultur och media)
Hans Wallberg (UMDAC)
Johan Norén, Studentrepresentant
Johan Furuskog, Studentrepresentant

3.3 Övriga uppdrag

Hendrick, Stephanie

- Humanistiska fakultetsnämnden, doktorandrepresentant (ordinarie)
- Humanistiska doktorandföreningen (ordförande)
- HUMLabs styrgrupp, doktorandrepresentant (ordinarie)
- Språkkonsultprogrammets ledningsgrupp, HUMLabs representant
- Institutionsstyrelsen för Moderna språk, doktorandrepresentant (ordinarie)
- Humanistiska fakultetens internationaliseringskommitté doktorandrepresentant (suppleant)
- Doktorandsektionen vid Umeå universitet, Humanistiska doktorandföreningens representant
- Planeringskommittén för humanistiska doktorandernas work-in-progress symposium

Olofsson, Emma

- Sammankallande för Navets ekonomigrupp
- Humanisthusets husråd.
- HUMLabs Arbetsplatsombud i ST.
- Humanistiska fakultetens jämställdhetskommitté

Svensson, Patrik

- Humanistiska fakultetens forskningsstrategiska kommitté
- Humanistiska fakultetens kommitté för internationalisering
- Umeå universitets FP7-kommitté (EU-frågor)
- Ledningsgruppen för Umeå universitets utvecklingsområde Tillämpad IT
- Ledningsgruppen för lärarutbildningens postdocprogram
- Humanistiska fakultetens företagsforskarskolegrupp

Örnberg Berglund, Therese

- Språkkonsultprogrammets ledningsgrupp (vt)

4 Personal

4.1 Anställningar som upphört

De anställningar som upphört under året har förnyats utom för en informatör som slutade på egen begäran till följd av personliga skäl och flyttade till södra Sverige.

4.2 Tillsättningar under året

I slutet av 2006 utlystes en anställning som supportansvarig i HUMlab och Spåklabb. Anställningen trädde i kraft februari 2007. En systemutvecklare har inom QVIZ-projektet anställts och installerades under mars 2007. Därtill har två informatörstjänster tillsatts under slutet av september, både huvudsakligen inom QVIZ-projektet. Under året har därtill ett antal personer anställts på tidsbegränsade tjänster.

4.3 Frånvaro (tjänstledigheter, sjukskrivningar, föräldraledigheter)

Vi har inte haft någon på tjänstledighet. Det höga sjukfrånvarotalet beror på en långtidssjukskriven. Trots att personen är deltidsanställd om 20% beräknas sjukfrånvaron på samtliga dagar i veckan. Kontakt har tagits med POU (Personal- och organisationsutveckling) i ärendet. Ingen föräldraledighet finns noterad bland våra anställda. Emellertid har en av doktoranderna, formellt anställd av Institutionen för Moderna språk varit föräldraledig från och med maj, och HUMlabs forskningssamordnare var föräldraledig mars till augusti, dock mellan projektanställningar.

4.4 Pedagogisk utbildning eller annan kompetensutveckling av personalen

HUMlab är i sig en fortbildningsmiljö och det är vanligt att de anställda regelbundet går, men även håller i, det utbud av seminarier och kortkurser som hålls. De som håller i kortkurser och seminarier erbjuds tid till fördjupning och förberedelser inom ramen för deras tjänster.

De doktorander som är anknutna till HUMlab tar regelbundet del av de lärarkurser som erbjuds genom Universitetspedagogiskt centrum (UPC).

HUMLabs administratör har under året deltagit i kurser i de administrativa verktygen Selma och Dirigenten.

Två av HUMLabs medarbetare genomförde en kurs, kallad EU excellens: Kursen syftar till att ge fördjupade och praktiska kunskaper i att söka medel från EU:s sjunde ramprogram, vilket ligger i linje med den uttalade ambitionen att stärka HUMLabs EU-närvaro. Det resulterade också i en ansökan med HUMLab som koordinator.

5. Jämställdhet och mångfald

Planen för jämställdhet och mångfald antogs 2005. HUMLab strävar efter en medvetenhet på detta område. Ålders-, genus- och etnicitetsperspektivet genomsyrar kanske inte alla aspekter av verksamheten. Men genom att försöka hitta en blandad sammansättning av personal, seminarie- och kortkurshållare samt deras ämnesval är önskan att kunna tillgodose eftersträvarade jämlikhetsideal. Genusvetenskap är också ett för HUMLab angeläget forskningsområde.

Statistik från kortkurser och seminarier visar att HUMLab lyckats förhållandevis bra med denna ambition, särskilt om man betänker HUMLabs teknisk karaktär.

En brist som tidigare identifierats är och delvis kvarstår är att HUMLab med sin internationella utblick i stor utsträckning samarbetar med personer och institutioner inom den anglosaxiska och kultursfären. Under 2007 har dock kontaktnätverket utökats vilket bland annat innebär att HUMLab nu har samverkan med starka forskningsmiljöer på University of Tokyo, Japan, Yonsei University, Sydkorea, och University of Incheon, Sydkorea.

6. Arbetsmiljö och miljö

En integrerad arbetsmiljö- och miljöplan antogs 2005. Som nämdes i föregående års verksamhetsplan genomfördes ingen arbetsmiljöromd under 2006 men att den skulle genomföras under innevarande år. Så har också skett även om den skriftliga sammanställningen ännu inte färdigställts.

7. Kvalitetsarbete

Som pekades ut redan i föregående års verksamhetsberättelse har HUMLab kontinuerligt arbetat för att stärka kvaliteten i alla led. Det är bland annat en följd av HUMLabs utökade verksamhet. Detta är också ett resultat av att HUMLabs verksamhet i stor utsträckning är beroende och finansieras av externa bidragsgivare (som bland EU och Wallenbergstiftelserna) och att delar av verksamheten bedrivs i projektform i samverkan med aktörer från näringslivet. Det ställer höga krav på ett ständigt kvalitetsarbete, och det har influerat hur HUMLab arbetar och tänker kring kvalitetsarbetet.

Till följd av att HUMLabs verksamhet expanderat kraftigt, vilket inneburit mer personal, med allt mer nischade och specialiserade arbetsområden, har det blivit svårare för alla anställda att ha överblick över verksamheten. Den informella struktur som tidigare varit möjlig är på väg att ersättas av en mer formell. Detta är en fråga som måste behandlas med start under

nästkommande år och ett första steg är att tydlig- och synliggöra beslutsprocesser, delegeringsordningar och former för samverkan mellan olika specialistområden.

Detta arbete har inletts och rutinerna kring HUMlabs interna beslutsprocesser och informationsarbete har formaliserats. Det handlar delvis om att med tämligen enkla medel synliggöra interna processer. Vid de så kallade veckomötena förs numera protokoll som i högre grad än tidigare nedtecknar beslut och diskussioner. Protokollen används numera för att i högre utsträckning återkoppla till verksamheten samt för att göra uppföljningar och överhuvudtaget kvalitetssäkra verksamheten. Protokollen används också som informationskanal till de medarbetare som inte kan närvara.

Det arbete som inleddes föregående år med att schematiskt lyfta fram och framställa återkommande cykler och processer är för närvarande vilande, delvis på grund av resursbrist, delvis till följd av att arbetet visade sig svår att implementera i verksamheten. Samtidigt innebär detta arbete en ökad medvetenhet om vikten av framförhållning och det administrativa arbetets omfattning. Arbetet kommer att återupptas under 2008, men med en något lägre ambitionsnivå.

När det gäller utvärdering av den poänggivande kurs som ges inom ramen för HUMlabs verksamhet värderades den av både studenterna och lärarna och utvärderingen finns tillgänglig via en öppen webbplats. Varje kortkurs utvärderas genom att deltagarna får fylla i ett webbaserat utvärderingsformulär. I slutet av året följs kortkursverksamheten upp, och på basis av detta diskuteras nästkommande års utbud och inriktning.

I samband med exempelvis publika, utåtriktade, evenemang och informationsspridningsinsatser sammanställs en rapport inklusive en utvärdering för dokumentation. Detta sker genom HUMlabs informatörs försorg.

8. Utbildning

HUMlab har inte grundutbildning som ett av de främsta verksamhetsområdena liksom institutionerna vid Humanistiska fakulteten. Den enda grundutbildning som ges i egen regi består av en kurs om 7,5 högskolepoäng. Men förutom detta bidrar HUMlab med lärarkompetens och resurser på ett flertal olika grundutbildningar i samverkan med respektive ämne eller program. Därtill ges vanligt ett tjugotal så kallade kortkurser och ungefär lika många seminarier i HUMlabs regi varje år, vilket utgör en väsentlig och viktig del av verksamheten. Detta år har emellertid både seminarie- och kortkursverksamheten fått lida till följd av expansionen.

8.1 Grundutbildning

HUMlab genomför endast kursen IT för humanister på grundutbildningsnivå. Kursen varvar teoretiska med praktiska inslag. Studenterna får exempelvis sätta sig in i bloggning som fenomen och sedan själva prova; eller lära sig grunderna i användandet av geografiska informationssystem för att även själva använda tekniken. Introduktioner ges även i bland annat ämnesområdet humaniora och informationsteknik samt informationsteknikens historia och ungdomars användande av Internet. Innevarande år gavs kursen för andra gången. Trots

nöjda studenter från föregående år var söktrycket lågt, vilket föranlett en diskussion om kursens framtida utformning.

Utöver detta har HUMlabs inslag på program och kurser som ges av andra institutioner ökat. HUMlab har under 2007 anlåtts för poänggivande moment, föreläsningar och teknisk support av bland Historiska studier, Litteraturvetenskap, samt program som Språkkonsultutbildningen, Manusutbildningen, Kultur- och Vetenskapsjournalistprogrammet och Kulturanalysprogrammet. Det är en tendens att dessa inslag ökar och det är också en utveckling som HUMlab anser vara positiv och vill utveckla för att ytterligare stärka och tydliggöra anknytningen till fakulteten.

Arbetet med att starta ett masterprogram med inriktning mot humaniora och informationsteknik har fortgått. Initialt var avsikten att programmet skulle kunna ges från och med höstterminen 2008, men på grund av andra åtaganden har detta utvecklingsarbete tillfälligtvis bordlagts dock med intentionen att återupptas under 2008. Avsikten är nu att programmet skall kunna ges från och med höstterminen 2009.

8.2 Kortkurser

Ett viktigt inslag inom utbildningsområdet är de så kallade kortkurserna som bedrivs under mer icke-traditionella former. De är öppna för alla intresserade och samlar studenter och anställda från universitetets alla fakulteter, men även folk med sin hemmahörighet utanför universitetet. Kurserna består av väl avgränsade moduler som under tre timmar introducerar deltagarna till exempelvis ny programvara eller teori och metod inom området IT och humaniora. Ambitionen är att hela tiden ligga i den tekniska och vetenskapliga framkanten av utvecklingen på området.

Under 2007 hölls 19 kortkurser i HUMlab. Det var god spridning bland kursdeltagarna som bestod av såväl studenter och anställda som folk utifrån. Alla fakulteterna var representerade även om humanistisk fakultet stod för flertalet. Under året hölls kurser bland annat i videoredigering, att leva i Second life och att visualisera sociala nätverk. Se bilaga 1 för ytterligare information och statistik rörande kortkursverksamheten.

8.3 Seminarier

Viktigt i HUMlabs verksamhet är det så kallade HUMlab-seminariet. Seminarierna bjuder kontinuerligt in internationella, nationella och lokala gäster. Många är de, ofta internationellt sett väldigt välmeriterade, gäster som besökt seminarierna. I en strävan att knyta HUMlabs verksamhet till övriga universitetet samarrangeras ofta seminarierna med institutioner och enheter vid universitetet. Under året har seminarier anordnats tillsammans med bland andra litteraturvetenskap, arkeologi, Konsthögskolan, idéhistoria och Institutionen för kultur och medier.

Under året hölls tolv seminarier. Sex av dessa hölls av internationellt inbjudna föredragshållare. Antalet var något lägre än normalt på grund av ombyggnationer. Se bilaga 2 för ytterligare information och statistik rörande HUMlab-seminariet.

8.4 Användning av HUMlabs lokaler och utrustning

HUMlab brukar också ställa sina lokaler till förfogande för utbildningsändamål vid behov från exempelvis fakultetens grundutbildningar. Bland annat manusförfattarutbildningen, kulturanalysprogrammet och litteraturvetenskap märks bland dem som använt sig av HUMlabs faciliteter.

8.5 Studentrekrytering

HUMlab är aktiv i att delta vid olika sammankomster som syftar till att rekrytera studenter och överhuvudtaget synliggöra humaniora på universitetet och även utanför. En informatör har särskilt ansvar för att koordinera och utvärdera dylika åtaganden. Sålunda medverkade HUMlab med en monter vid Humanistminglet som anordnades av fakulteten 5 september. Likaså utgjorde HUMlab en station vid den så kalla den upptäcktsfärden som gick av stapeln 11 oktober och riktar sig till barn i låg- och mellanstadieåldern. Den 26 oktober anordnade HUMlab öppet hus i anslutning till att alla postdocar var på plats så att de kunde presentera sin forskning för fakultetens anställda och studenter. Likaså medverkade HUMlab vid Kulturnatta 18 maj med ett inslag kallat Humaniora hjärta IT i samverkan med fakulteten.

9. Forskning

En viktig händelse vad avser HUMlabs forskning är starten av det av Kempestiftelserna finansierade internationella postdocprogrammet. Den första postdoktorala positionen tillsattes i mars och den femte i oktober. De är alla internationellt sett meriterade yngre forskare som aktivt deltar i den lokala forskningsmiljön för ett eller två år. De är knutna till både HUMlab och ett ämne vid fakulteten vilket är en konstruktion till gagn för såväl HUMlab som fakulteten.

Under året har också arbetet med QVIZ, det av EU finansierade forskningsprojektet, fortskridit och projektet närmar sig sitt slut och en färdig produkt, en kartbaserad sökmotor för arkivalier, börjar ta form.

Avsikten är att framgent ytterligare stärka HUMlabs forskningsprofil. För att komma dit avser HUMlab att arbeta för att fördjupa samarbetet med forskarna på fakulteten och vara med och initiera och stödja nya forskningsprojekt.

Här kan nämnas det historiedidaktiska projektet "Didactic perspectives on digitized historical sources" (dighis) tillsammans med Historiska studier och Centrum för befolkningsstudier. Projektet är i sin linda men syftar till att etablera ett nationellt kompetenscentrum för användandet av historiskt källmaterial i historieundervisning. Dessutom bidrar HUMlab med ett delprojekt i det av Heidi Hansson ledda projektet "Främmande nord". HUMlabs del, "Digital Foreign North", fyller en integrerande roll inom projektet och är även viktig för spridandet av forskningsresultaten.

I slutet åkte en representant från Media och kommunikationsvetenskap tillsammans med en representant från HUMlab till Bournemouth University, England, och dess Media School, för att undersöka möjligheterna till forsknings- men även lärar- och studentutbyte. Det finns goda möjligheter att kunna starta i liten skala med ett utbyte forskare emellan. Tillsammans med

Media och kommunikationsvetenskap undersöks möjligheterna att inrätta en doktorandtjänst inom ramen för Företagsforskarskolan.

Likaså är tillsättandet av en doktorandtjänst på gång tillsammans med Genusforskarskolan inom området genus och IT.

9.1 Pågående forsknings- och utvecklingsprojekt

En utförlig beskrivning av pågående forsknings- och utvecklingsprojekt återfinns i universitetets forskningsdatabas. I nedanstående tabell presenteras inskickade projektansökningar. Det kan vara värt att notera att HUMlab är med i sökandet av projektmedel till ett sammanlagt värde av ungefär 65 miljoner kronor.

<i>Projekttitel</i>	<i>Finansiär</i>	<i>(tkr)</i>
Adaptive MUseological IDentity service (AMUSID)	EU:s 7:e ramprogram, call 1	2,8 miljoner Euro
Det digitala friluftsmuseet (tillsammans med Västerbottens museum)	Framtidens kultur & Sparbanksstiftelsen Norrland	1200
Digitala Idéplatser Norr (DINo)	Mål 2	10200
SEAD - The Strategic Environmental Archaeology Database	VR-KFI (arkeologi huvudsökande – HUMlab medverkande)	9000
IKT-forskningsplattform i Umeå	Vårdalsstiftelsen (HUMlab medverkande i processen)	20000

9.2 Under 2007 påbörjade men inte inlämnade projektansökningar

Adaptive MUseological IDentity service (AMUSID)	EU:s 7:e ramprogram, call 3	
---	-----------------------------	--

9.3 Centrumbildningar och nätverk

Samverkan med fakulteten sker exempelvis inom grundutbildningen och genom de doktorander som är anknutna till HUMlab men som också har en affiliering med någon av fakultetens institutioner. Det så kallade HUMlab-seminariet arrangeras ofta tillsammans med någon annan institution eller enhet vid universitetet. I till exempel samband med det av rektor identifierade potentiellt starka forskningsområdet ”Tillämpad IT” sker ett frekvent utbyte med andra intressenter inom IT-området vid Umeå universitet såsom Interaktiva Medier och Lärande (IML) vid Lärarfakulteten, informatik, datavetenskap, sociologi, Designhögskolan och Högpresterande beräkningscentrum norr (HPC2N).

HUMlabs ingår i flera nationella och internationella nätverk. Nationellt sker strukturell samverkan bland annat med humanistlaboratoriet vid Lunds universitet och Human IT på Borås Högskola. Internationellt kan HUMlabs medverkan i det amerikanskbaserade konsortiet HASTAC nämnas.

9.4 Postdoc-projekt

Peter Asaro (mars 2007-september 2007), University of Illinois at Urbana-Campaign, USA, tillhör även filosofi.

Social & ethical dimensions of autonomous technologies

Peter Asaro har bland annat arbetat vid Österrikes vetenskapsakademi där han utformat en utställning om rymdvetenskap. Den handlar om hur vår kunskap om rymden konstrueras utifrån bland annat verksamheter i laboratorier samt hur vi ser och visualiserar universum genom instrumenten. Hans avhandling handlade om hur man på 1940-talet gjorde försök med elektroniska modeller av den mänskliga hjärnan, och hur de inspirerade såväl fysiologisk/neurologisk som psykologisk/beteendevetenskaplig kunskap.

I sitt kommande projekt kommer Asaro att undersöka de etiska och legala aspekterna av autonoma teknologier som exempelvis robotar, helautomatiska system, nanoteknologi och datavirus. Han vill bland annat undersöka huruvida vår rädsla för sådana tekniker är befogad, men också studera hur dylika tekniker förhåller sig till det lagrum mänskliga aktörer förhåller sig till.

Jeanne Lopiparo (från september 2007), University of California at Berkeley, USA, tillhör även arkeologi

Crafting cosmos: The development of digital media in archeology

Jeanne Lopiparo disputerade 2003 på en avhandling i antropologi som berörde relationen mellan enskilda hushåll inom Mayakulturen och konstruerandet av ett kollektivt samhälle som helhet. Den senaste tiden har hon arbetat med att utveckla en webbaserad modell för att presentera och arkeologiskt och antropologiskt material. Syftet är att framställa en interaktiv plattform för dokumentation av olika medier, för att interrelatera olika primärdata till varandra och även tids-rumsligt visualisera och rekonstruera det förflutna. Målet är att presentera fynden men också att använda plattformen till tolkning av primärkällorna. Under sin tid i Umeå kommer Lopiparo att fortsätta sitt arbete med att analysera och utveckla teoretiska och praktiska metoder för att inkorporera digitala medier i fram för allt arkeologi och antropologi.

Torill Mortensen (från augusti 2007), Högskolan i Volda, Norge, tillhör även medie- och kommunikationsvetenskap

The emergence of the participatory user

Torill Mortensen disputerade 2003 på en avhandling om online-spelare. Hennes akademiska produktion är omfattande, och hon är också en väletablerad bloggare. I sin forskning har Mortensen främst intresserat sig för de nya medierna som växt fram i Internets följd, vad de haft för inverkan på traditionella medier och hur de påverkat de användarna. Användarna är inte längre enbart konsumenter av media, utan i allra högsta grad medskapare av medieinnehåll. Numera talar man gärna om deltagandemedier.

Det arbete hon kommer att utföra i Umeå kommer att inbegripa en analys av forskning kring bloggare och speldeltagare, utifrån hennes egen erfarenhet som medieteoretiker och som spelare och bloggare. Vidare studerar hon hur deltagandemedier förändrat synen på användare – från passiv konsument till aktiv deltagare – samt hur medieteorin som ämne förändrats likaledes.

Matt Ratto (från maj 2007), University of California at San Diego, tillhör även idéhistoria

Critical making and the digital humanities

Matt Ratto arbetar sedan 2003 vid the Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences där han också tillhör grundarna av the Virtual Knowledge Studio for Humanities and Social Studies. Under sin vistelse i Umeå kommer han att studera hur dekontextualiserad information (om oss själva som individer, vår kultur och vår omvärld) kopplas samman med den individuella erfarenheten genom praktiker som blandar symboliska och materiella upplevelser. I fokus står frågan om hur begreppet ”critical making”, som involverar såväl teoretiska som praktiska perspektiv, kan hjälpa forskare, designers och i ideala fall människor överhuvud, att förstå och analysera potentialen och problemen med icke skärm-baserad (ubiquitous eller ambient) informationsteknologi. Vi har lärt oss att förhålla oss kritiskt till textbaserad information, men hur kan vi förhålla oss till den överallt omkringliggande digital information som omger oss?

Matt samarbetar och utför fallstudier tillsammans med Designhögskolan och dess masterstudenter. Syftet är att undersöka hur designers relaterar och beskriver sociala relationer, omvärld och teknik genom design och språk.

Jan Van Looy (från september 2007), Katholieke Universiteit Leuven, Belgien, tillhör även litteraturvetenskap

Involvement of the reader/player in interactive fiction and computer games

Jan Van Looy har i sitt arbete intresserat sig för elektronisk litteratur, men framför allt för berättande i spelsammanhang. Han har publicerat sig ibland annat internationellt välrenommerade sammanhang. Han disputerade 2006 på en avhandling som behandlade just kulturella perspektiv på dataspel och spelande. Van Looy har intresserat sig för hur teknisk och samhälls/kulturell utveckling relaterar till varandra. Han problematiserar och ifrågasätter därtill den vedertagna uppdelningen mellan nya och gamla medier som ofta görs på basis av graden av interaktivitet.

Under sin vistelse i Umeå önskar Van Looy ytterligare integrera perspektiv från elektronisk litteratur och spelanalys. Han vill fördjupa förståelsen för hur läsaren/spelaren interagerar med berättelsen samt hur den erfarenheten förhåller sig till världen utanför.

9.5 Doktorandprojekt

De doktorander som har koppling till HUMlab forskar om datormedierad kommunikation, elektronisk litteratur och datorspel.

Jim Barrett, Institutionen för moderna språk

Cultures of Reception in Digital Literature: The Implied Respondent In(ter) Action

Jim Barrett skriver på en avhandling med titeln "Cultures of Reception in Digital Literature". Han applicerar litteratur- och kulturvetenskapliga teorier i sin analys av sju elektroniska texter, och fokuserar på den presumtive läsarens roll. Centrala teman rör spatialitet, förhållandet författare - läsare och interaktivitet.

Stefan Blomberg, Institutionen för kultur och medier

Retro games, retro gaming and retro culture

Stefan Blomberg skriver en doktorsavhandling på ämnet retrospel och retrokulturen – gamla spels betydelse i en ny kulturell kontext. Förutom analyser av till exempel hur spelare upplever de gamla spelen och spelsamlandets drivkrafter behandlar studien identitet och kulturell gemenskap som formas kring de gamla spelen.

Stephanie Hendrick, Institutionen för moderna språk

Representing topic and coherence in online weblog networks: An investigation of distributed discourse

Stephanie Hendrick undersöker i sin avhandling hur bloggnätverk skapas och underhålls. Särskilt fokus ligger på den roll som språk och sociala faktorer spelar.

Van Leavenworth, Institutionen för moderna språk

Close Reading Interactive Fiction: Gothic Discourses

Van Leavenworth studerar 'interactive fiction' (IF) adaptationer av litterära verk skrivna av Edgar Allan Poe och H. P. Lovecraft såväl som andra skräck IF. Han tar avstamp i den gotiska traditionen och analyserar hur den traditionen gestaltar sig i nyligen producerade IF. Centrala begrepp i hans studie, liksom i gotiska studier och i IF är miljö och objekten.

Therese Örnberg Berglund, Institutionen för moderna språk

Emerging Communication Situations: Online Communication in Context

Therese Örnberg Berglund använder etnografiska metoder från Conversation Analysis för att undersöka hur olika typer av teknologisk mediering påverkar kommunikationsmönster och samtalsstrukturer. Delstudierna behandlar interaktionsmönster i multimodala online-miljöer, navigering mellan olika kommunikationskanaler vid multitasking, liksom hur sammanhanget påverkar kommunikativt beteende och val av medier.

9.6 Övriga forskningsrelaterade uppdrag

Leavenworth, Van

- Ordförande i GABLE – Graduate Advisory Board for Literatures in English).

Svensson, Patrik

- Executive director för Wallenberg Global Learning Network för Wallenbergstiftelserna
- Bedömmare av konferensbidrag till NSHUs (Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning) konferens NU2008!

Örnberg Berglund, Therese

- Nationell representant för organisationen EUROCALL i Sverige

9.7 Föredrag och presentationer hållna vid konferenser eller vid andra sammanhang

Asaro, Peter

- Presentation och paneldiskussion, "An Unfinished Revolution? Heinz von Foerster and the U of I Biological Computer Laboratory," (moderator) A panel discussion with Albert Müller, Karl H. Müller, Paul E. Weston and Ricardo Uribe, vid the Center for Advanced Study, University of Illinois, Urbana, 28 mars.
- Presentation "Autonomous Technology as a Challenge to Just War Theory", vid Filosofidagarna, Umeå universitet, 8–10 juni.

Barrett, Jim

- Presenterade paper *Prefacing Interaction: Copyright and Remix in Online Digital Literature* på konferensen Virtual 07 Interaction, Södertörns Högskola, 20–22 september.
- Deltagande vid workshop och seminarium *Oil 21: The Oil of the 21st Century, Beyond Intellectual Property: From File-Sharing to Distributed Archiving*, Umeå konsthögskola, 5–9 november.

Gelfgren, Stefan

- Presentation av AMUSID-projektet vid Information days for 7th framework programme, i Luxemburg, 24–25 januari.
- Föredrag *Digitized historical sources and education*, på workshop för projektet "Didactic perspectives on digitized historical sources – dighis", Umeå universitet, 5–6 oktober.

Hendricks, Stephanie

- Presentation, "Following Conversational Traces. Part : Creating a corpus with the ICWSM dataset" vid The International Conference for Weblogs and Social Media, Colorado, 25 mars.
- Presentation, "Intimacies and Arguments: The public negotiation of gender, power and presentation in weblog communities", vid konferensen Past, Present, Future, Umeå universitet, 15 juni.

Leavenworth, Van

- *Playing with Poe's Philosophic Perspective in "Nevermore"*, vid WIP-Seminarium för Humanistiska Doktorander, Umeå universitet 12 juni.

Mortensen, Torill

- Paper-presentation "The real truth about what games researchers do all day – methods, strategies and ethics of online multi-user games research", vid Perth DAC 2007: 7th international Digital Arts and Cultures Conference, Perth, 15 september.
- Presentation och paneldiskussion "Playing your own game: Player experiences outside the box, vid DiGRA 2007: Situated Play, Tokyo, 26 september.
- Keynote-föredrag *Spillforskning - hva foregår der ute?*, uppstartsmöte för "Join Game" – Norsk nettverk for spillstudier.

Palm, Fredrik

- Presentation av QVIZ vid Networking at the information Day, Luxemburg, 24–25 januari.
- Presentation av QVIZ och prototyperna vid eChallenge, Haag, 24–26 oktober.
- Presentation av QVIZ och prototyperna i Budapest, Ungern för Ungerska arkiv, 15 oktober.
- "The future access to European Archives" vid EVA konferens i Berlin, Tyskland, 7–9 november.
- Möte och presentation av QVIZ vid Bundesarchive i Berlin, 8 november.
- Workshop om *Extending the multilingual capacity of the European Library*, Stockholm, 22–23 november.

Ratto, Matt

- Seminarium *Hacking the Everyday and Low-tech Manufacturing*, för Designhögskolan, Umeå universitet, 30 november.
- Föredrag *STS Outside Science*, vid STS Sweden Network Workshop, Umeå universitet 15-16 november.
- Paper-presentation "Artists and scientists as extremophiles: extreme environments and ecology" (tillsammans med Ferran, B.), vid MutaMorphosis: Challenging Arts and Sciences, Prag, 8-10 november.
- Paper-presentation *Performing/Transacting/Enacting Archaeological Vision*, vid Society for the Social Studies of Science (4S), Montreal, 11-13 oktober.
- Workshop *When Anticipation of Use Fails*, (tillsammans med Nafus, D.) för Ethnographic Practice in Industry Conference (EPIC), Denver, 3-6 oktober.
- Workshop *Uncommon Ground II: Scale and Intimacy*, på Picnic 2007, Amsterdam, 25-26 september.
- Konsult vid *The Human Project: an Environment for Innovation, Creativity, and Human Development*, av Instituto de Pesquisas em Tecnologia e Inovação (IPTI), San Paulo, 27 juni-11 juli.
- Föredrag *HERA and Hestaephus: Technology, creativity, innovation*, vid HERA workshop on Creativity and Innovation in the Humanities, Royal Institute of British Architects, London, 15 juni.

Svensson, Patrik

- Föredrag *Högskolan 2.0 - perspektiv på webb 2.0 och digital deltagarkultur*, National Science Foundation/forska.se, Stockholm, 13 mars.
- Föredrag *Co-creating Content: Participatory Culture, Web 2.0 and Digital Mashups*, på The 13th Nordic Conference on Information and Documentation, Stockholm Universitet, 18–19 juni.

- Föredrag *Virtuella världar från hype till högskola*. vid NUAS Informatörskonferens: Identitet, kultur och relationer, i Stockholm, 11 september.
- Föredrag *From floor tiles to blog opera*, på Days of the Media Labs, PICNIC and MediaGuild, i Amsterdam, 26 september.
- Keynote-föredrag *Innovation and order to the table: HUMlab, QVIZ and a Virtual Worlds Timeline*, vid Intelligent Access to Digital Heritage, Estniska kulturdepartementet, Tallin, 18 oktober.
- Föredrag *Stepping up and back: Cyberinfrastructure for the Humanities*. RMIT, Melbourne, 22 november.

Van Looy, Jan

- Presentation, *De gamesector in Vlaanderen: van subcultuur tot mainstream medium*, vid Studiedag "Gaming": uitdagingen voor een beleid van vandaag en morgen, Groep T, Leuven, 14 November

Örnberg Berglund, Therese

- Presenterade paper "Multiplex conversations afforded by technology", vid Hawaii International Conference on System Sciences (HICSS), 3–6 januari.
- Presenterade paper "Persistent Conversation: Some early reflections on the Concert Chat system", vid Hawaii International Conference on System Sciences (HICSS), 3–6 januari.
- Seminarium "Conversational multitasking, multimodality, ethnography and design: cross-disciplinary perspectives", Designhögskolan, Umeå 22 mars.
- Presenterade paper "Utmaningar och möjligheter med nätbaserat lärande" (tillsammans med Maria Lindgren Leavenworth), Umeå universitets universitetspedagogiska konferens, Umeå, 28 mars.

10. Forskarutbildning

Samtliga doktorander med anknytning till HUMlab tillhör ett forskarutbildningsämne vid humanistisk fakultet, och HUMlab bedriver ingen regelrätt forskarutbildning. Däremot utgör doktoranderna en viktig del av verksamheten, och de ingår i forskningsmiljön. Det innebär att de exempelvis medverkar i seminarier, möter internationella gästande forskare, deltar i dialog med postdocforskare och påverkar inköp och utveckling. Flera av doktoranderna arbetar också i HUMlab som en del av de 20% som kan användas för den typen av tjänstgöring – i undervisning, utveckling av projektkoncept, tekniskt stöd, och ansvar för speciella, avgränsade områden (till exempel bloggar och virtuella världen Second life). I HUMlab pågår också en kontinuerlig dialog om doktorandrollen, projektansökningar (där inte minst doktoranderna har idéer), utveckling av humaniora som vetenskapsområde, och samverkan med näringsliv och andra externa aktörer.

HUMlabs föreståndare är huvudhandledare för Therese Örnberg Berglund (engelsk språkvetenskap) och biträdande handledare för Stefan Blomberg (etnologi). Föreståndaren har också en "mentorsfunktion" för de flesta andra doktoranderna.

11. Internationalisering

HUMLab är en internationell miljö, vilket under innevarande år ytterligare har förstärkts genom det uppstartade postdoktorala programmet med gästande forskare från Belgien, Norge och USA. Kontakterna med liknande miljöer i främst USA, men också i Europa är väl upparbetade. Exempelvis har HUMLab långtgående samverkan med MIT, Stanford, King's College, University of California at Irvine och University of Portsmouth.

Åtskilliga är de seminariehållare som besökt labbet under längre och kortare tid genom åren. Under det senaste året har sex seminarier hållit av utländska gäster – och det under ett år då seminarschemat varit tunt på grund av ombyggnationer.

Inom det EU-projekt som HUMLab koordinerar sker kontinuerligt ett samarbete med internationella parter, och ett utbyte på den europeiska arenan. Ambitionen är dessutom att stärka HUMLabs EU-närvaro och under det gångna året inkom HUMLab med en ansökan riktad mot EU:s sjunde ramprogram för ett projekt kallat Adaptive Museological Identity Service – AMUSID. Ansökningen försiggicks i vederbörlig ordning av presentationer av projektet vid exempelvis informationsdagar och nätverkande för att ställa samman ett konkurrenskraftigt projektkonsortium med partners från Estland, Finland, Grekland, Italien och Norge.

Som tidigare nämnts under rubriken 10.1 Grundutbildning, är ett masterprogram mer internationell profil under framtagande, med hösten 2009 satt som startdatum.

12. Samverkan med omgivande samhället

En av HUMLabs grundläggande idéer är just samverkan, först och främst med humanistiska fakulteten, men dessutom även med universitetet i stort och med personer och institutioner utanför universitetet.

Midgårdsskolan har besökt labbet med årskurs 3 samt årskurs 1. Kontakt har knutits med mediekommunikationsansvarige lärare vid Midgård, och förhoppningen är att det ska bli startskottet för ett närmare samarbete mellan Midgård och HUMLab.

HUMLab medverkade också under den så kallade Kulturnatta som är ett 24 timmars kulturpass i Umeå. HUMLab samarbetade med Humanistiska fakulteten med ett humanistiskt bidrag kallat "HIT" (Humaniora hjärta IT). Arrangemanget utfördes på stadsbiblioteket mellan klockan 18 och 20. Utförandet bestod av bland annat föreläsningar och stationer som visade olika teknik och perspektiv med anknytning till Humaniora och IT.

12.1 Forskningsinformation

Barrett, Jim

- Presenterade "Second Life as Archive and Social Space" för Svensk förening för informationsspecialister (SFIS Väst) vid "Biblioteket i en annan värld", 18 oktober.
- Presenterade Second Life vid en nationell sammankomst för "Informations- och lånecentralen Umeå", 25 oktober.

Blomberg, Stefan

- Skriver kontinuerligt i speltidningen *Level*.

Bonta Bergman, Mona

- Presentation, demonstration och utställning av QVIZ och prototyperna på Släktforskarlagarna på Halmstads teater, i Halmstad, 25-26 augusti 2007

Mortensen, Torill

- Inslag i P1 Vetenskapsradion Forum, 2007-08-20, Intervju om bland annat spelforskarens kommunikationsformer.
- Föredrag *Digital Spill, hva handler det om?*, seminarium om web 2.0 teknologier för norska bibliotekarier, Molde, Norge, 17 oktober.

Svensson, Patrik

- Inslag i P4 Västerbotten, 2007-01-22, Intervju om IT:s inverkan på människoliv.
- Föredrag *Umeå - ett internationellt centrum för digital kultur*, på "Kultur, upplevelser och IT", Grand Hotel, Stockholm, 30 januari.
- Föredrag *Digitala kulturer - från snack till bloggopera*. Kulturatta: HIT! - Humaniora & IT, på Umeå stadsbibliotek, 18 maj.
- Föredrag *Från humaniora till informationsteknik: studiomiljöer, nya ämnen och humaniora.se*, vid Nationell kompetensutvecklingsdag för humaniorabibliotekarier arrangerad av Umeå universitet, 26 oktober.
- Föredrag *Humaniora och informationsteknik*, vid dagen för Lärare på vetenskaplig grund, Umeå universitet, 29 oktober.

12.2 Samverkan inom grundutbildningen

Som beskrevs under rubriken 8.1 Grundutbildning har HUMlab en hel del pågående samarbeten inom grundutbildningen främst med institutionerna på den humanistiska fakulteten. Det handlar såväl om att ge poänggivande inslag på kurser och program som att kunna bistå med lokaler, datorresurser och kompetens. HUMlab samarbetar bland annat med Historiska studier, Litteraturvetenskap, samt program som Språkkonsultutbildningen, Manusutbildningen och Kulturanalysprogrammet.

12.3 Forsknings- och utvecklingsprojekt

Det största och viktigaste åtagandet i detta sammanhang är det EU-projekt inom 6:e ramprogrammet som HUMlab koordinerar. Inom ramen för projektet ingår personer från humanistiska fakulteten och andra enheter vid universitetet (såsom LADOK-enheten) och därtill svenska aktörer inom arkiv- och museisektorn. Sedan ingår även europeiska universitet och affärsdrivande företag.

Samverkan med Umeå kommun genom Kulturverket, Norrlandsoperan och flera andra aktörer har skett inom projektet Bloggopera med stöd från bland annat Arvsfonden. Kulturverket är projektägare men HUMlab har spelat en betydelsefull roll (framförallt för teknikutveckling men också för framtagande av koncept) och ett strukturellt samarbete med Kulturverket har bland annat lett till att en programmerare anställts av HUMlab och Umeå kommun gemensamt. Bloggoperan hade premiär på Norrlandsoperan 9 november 2007 och har fått stor uppmärksamhet lokalt, nationellt och internationellt. Parallellt med detta arbete har HUMlab och Kulturverket utvecklat samarbete kring andra projekt.

Sedan finns ett antal mindre samverkansprojekt. Tillsammans med Historiska studier och Demografiska databasen driver HUMlab ett projekt ("Didactic perspectives on digitized historical sources" – dighis) finansierat av Lärarfakulteten som handlar om att initiera och stödja användandet av digitalt källmaterial i historieundervisning. Här planeras flera framtida ansökningar.

Västerbottensmuseet och HUMlab driver dessutom ett pilotprojekt finansierat av Framtidens kultur, museet och dess huvudmän Umeå kommun och Landstinget. Projektet handlar om att med den digitala tekniken tillgängliggöra delar av museets samlingar och även främja museets interaktion med dess avnämare. Förhoppningen är att det skall leda vidare till ett större projekt. Arbetsnamnet är "Det digitala fritidsmuseet". En första prototyp färdigställdes i december 2007.

Vidare har HUMlab deltagit i fortbildningsverksamhet för universitetets informationsenhet där HUMlab anordnade en workshop. Vidare har HUMlab varit informationsenheten behjälplig i samband med universitetets årshögtid, då särskilt vad gäller streaming av högtidsföreläsningar och anskaffandet av Facebook-användare till högtidsföremålen.

12.4 HUMlab i media

Tidningar/Tidskrifter

Västerbottens Kuriren, 2007-11-13: *Ett stort bravo för Sjökor och stekare*

Hallands nyheter, 2007-11-09: *Premiär för första bloggoperan*

Svenska Dagbladet, 2007-11-08: *Elever skriver bloggopera om kärlek och snöskotrar*

Västerbottens Kuriren, 2007-11-08: *Plats på scen för bloggen*

Värmlands Folkblad, 2007-11-08: *Premiär för första bloggoperan*

Helsingborgs Dagblad, 2007-11-08: *Notis om Bloggopera*

Östersunds-Posten, 2007-11-08: *Premiär för första bloggoperan*

Svenska Dagbladet, 2007-11-08 *Elever skriver bloggopera om kärlek och snöskotrar*

Dagens Nyheter, 2007-11-06: *Bloggande ungdomar intar operan*

Västerbottens Kuriren, 2007-10-27: *Fruktbart möte på operan*

Västerbottens Kuriren, 2007-10-27: *Kreativa möten i universitetets källare*

Västerbottens Kuriren, 2007-10-24: *Kultur på barnens villkor*

Västerbottens Kuriren, 2007-10-22: *Både ståtlig och tekniktät högtid*

Västerbottens Kuriren, 2007-09-03: *Nära relationerna fungerar även på nätet*
Dagens Nyheter, nätupplaga 2007-07-31: *Onlinespel kan används för sociala experiment*
Västerbottens-Kuriren, krönika, 2007-06-22: *Hört talas om Second Life? Jag hade det inte*
UCIT, 2007-06-14: *Operan flyttar ut på nätet*
UCIT, 2007-06-01: *Kan roboten skriva på avtalet?*
Computer Sweden 2007-05-25: *Operan blir digital*
UCIT 2007-05-14: *Humaniora & IT under Kulturnatta*
Västerbottens-Kuriren 2007-04-12: *Konstnären som lyssnar på verktygen*
UCIT 2007-04-04: *Stor bredd på universitetets IT-satsning*
UCIT 2007-03-05: *Stefan Blomberg forskar om retrospel*
SvD 2007-03-01: *Retrospel på frammarsch*
Västerbottens-Kuriren 2007-02-17: *Mötesplats för humaniora och IT*
Västerbottens-Kuriren 2007-02-17: *Hon forskar om bloggar*
Aftonbladet, Spelbloggen 2007-02-09: *Svensk speljournalistik, pt 2: Stefan Blomberg*
UCIT 2007-02-02: *Interaktion i digitala miljöer*

TV och radio

- Inslag i P1 Kulturradion, 2007-11-15, Reportage om bloggoperan med delar av operan och intervjuer med bland annat författarna.
- Inslag i TV 4 Västerbotten, 2007-11-08, Bloggoperan som är ett projekt som HUMlab varit iblandad i har premiär den 9 november 2007.
- Inslag i Västerbottensnytt, 2007-11-07, Bloggoperan som är ett projekt som HUMlab varit iblandad i har premiär den 9 november 2007.

12.5 Visning och besök i labbet

Under 2007 har HUMlab haft ett tjugotal besök. Överhuvudtaget sett kan sägas om HUMlab att det är en miljö på universitetet som gärna visas vid en rundtur. Det gör att det sker många besök och visningar av olika slag. Under året har även ett antal besök gjorts för att utröna framtida möjliga samarbetsmöjligheter. Dessa besök är spridda över hela året, och bland de som varit i HUMlab kan nämnas Moderna museets chef, två besök från Johannesburg Art Gallery, en delegation Sakha state university of Russia, en grupp professorer i engelsk lingvistik, Kulturhuvudstadsgruppen, en grupp från Tolk- och översättarinstitutet, Västerbottenskuriren, Företagsforskarskolan, olika gymnasie- och grundskoleklasser, Internationaliseringskommittén med flera.

Under året har två skolklasser besökt HUMlab för en visning.

HUMlab tar emot ett flertal praktikanter från grund- och gymnasieskolor varje år, vanligtvis i perioder från ett par veckor men även upp till ett par månader.

HUMLab har haft sex olika praktikanter under 2007 från olika gymnasieskolor i staden.

Under den årliga så kallade Upptäcktsfärden, torsdagen den 11 oktober, besöktes HUMLab av fyra klasser om totalt 75 stycken fjärde-, femte- och sjätteklassare med ett antal medföljande lärare och föräldrar. De fick en kort introduktion till HUMLab och sedan fick de prova på att skapa musik tillsammans, rita digitalt, spela datorspel med hela kroppen samt att ta hjälp av datorintelligens för att skriva sagor.

13. Ekonomi

HUMLab är en typ av verksamhet som inte riktigt passar in i de traditionella organisations- och ekonomistrukturerna vid universitetet och är inte minst därför svårfinansierad. Ett exempel är det av Kempestiftelserna finansierade postdocprogrammet som inte tillför HUMLab några medel direkt, men ändå är viktigt för fakulteten. Det tillför fakulteten, institutionerna och HUMLab internationella forskare av hög klass, men orsakar också relativt stora kostnader för HUMLab (rekrytering, omhändertagande, administration etc.) – uppskattningsvis motsvarande minst 20% av en tjänst sett över 2007. Nu pågår en större ansträngning att ta fram högkvalitativa ansökningar till Vetenskapsrådet under 2008 tillsammans med fakultetens forskare. Här kan projekten budgetera vissa HUMLab-relaterade kostnader men ändå i begränsad omfattning. Om VR under 2008 exempelvis tilldelar 10 miljoner kr till HUMLab-relaterade projekt så hamnar nästan alla dessa medel på institutionerna. Det är väl i linje med HUMLabs verksamhetsmodell och viljeinriktning, men om man ser på det ur ett strikt budgetmässigt perspektiv så är det en förlustaffär för HUMLab.

Det pågår flera viktiga processer som överser HUMLabs ekonomiska situation och detta gör det svårt att i nuläget ge en fullödig bedömning eller analys. Till detta bidrar också att verksamhetsberättelsen inlämnas innan 2007 års utgång. HUMLabs ledning arbetar tillsammans med humanistiska fakulteten kring en femårsbudget där målet är att ta fram en långsiktig lösning för finansieringen av HUMLab. Här krävs viss uthållighet vilket underlättas genom att universitetet centralt tillför medel som gör det möjligt att betala av HUMLabs ackumulerade underskott över den ovan nämnda femårsperioden. HUMLabs ledning arbetar också intensivt med att ta fram en finansieringsplan för HUMLab i relation till externa finansiärer. Bedömningen är här att det finns utmärkta kort- och långsiktiga möjligheter. Det bör också nämnas att HUMLab deltar i flera aktiviteter och större ansökningar där beslut kommer att tas i början av 2008.

Bilagor

Bilaga 1 – Statistik för kortkursverksamheten

Under 2007 hölls följande 19 kortkurser:

vt 2007

Mallar i InDesign

Videoredigering med Final Cut Pro

Arkeologi och fornminnesregister

Realtidsinteraktion i distansutbildning

Efterbearbetning av video i Shake

Bildhantering i Aperture

Copyright Commons and Creativity

IT-säkerhet

Filmmusik i praktiken

Skapa låtar med MusikMacen

Konkordanser - hantera stora textmängder

Ditt andra liv: att bygga och leva i Second Life

ht 2007

Foto - nyttja potentialen i din digitalkamera

Introduktion till Linux

Physical computing

How to visualize and contextualize networks

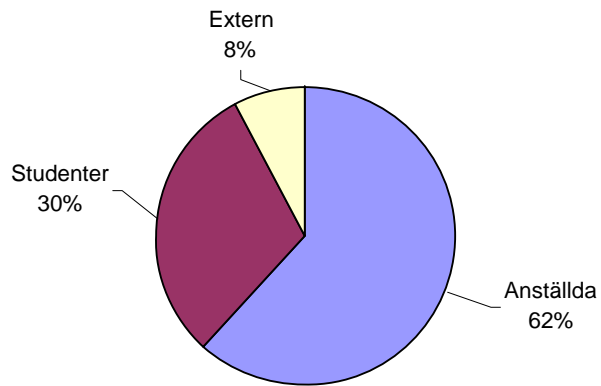
Efterbehandling av bilder

MashUp – blanda och ge

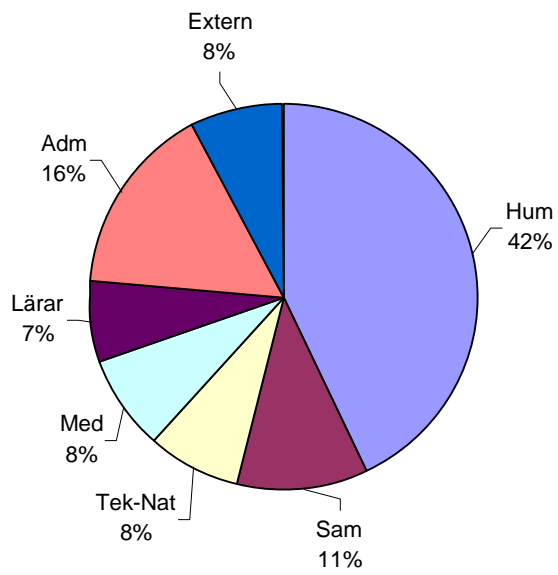
Videoredigering

Under 2007 hade HUMlab totalt 89 deltagare vid kortkurserna. Då är de två senaste kortkurserna ännu inte kunnat räknas in.

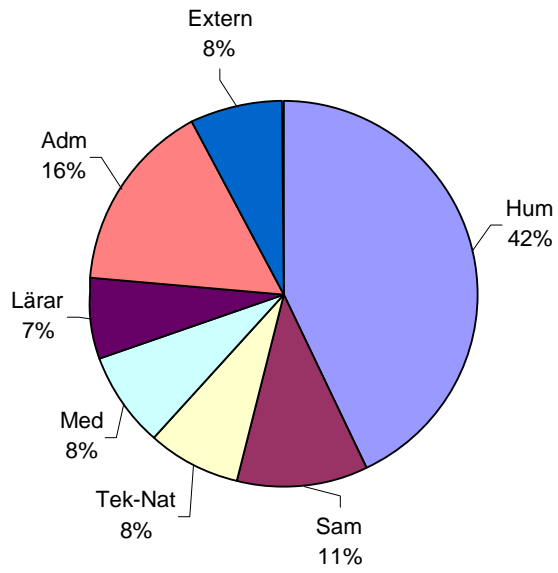
Fördelning anställda-studenter-externa

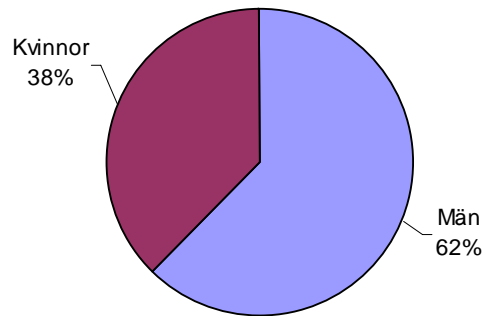
Deltagare per fakultet

Deltagare per fakultet

Könsfördelning

Bilaga 2 – Statistik för HUMlab-seminariet

Under 2007 hölls följande 12 seminarier:

Designing Culture: A work of the technological imagination

Anne Balsamo, University of Southern California

Författarintervention online kring Harry Potter & Kulturanalytikern som medskapare i teknisk produktutveckling

Maria Wiklund, Litteraturvetenskap D & Robert Bhatt, Kulturanalysprogrammet

Located media and the question of manifestation in archaeology

Christopher Witmore, Brown University

The Artist & her tools

Steina Vasulka

Visuella vändningar i Kerstin Ekmans författarskap: skönlitteratur, film, hypertexter och datorspel

Cecilia Lindhé, Blekinge tekniska högskola och Uppsala universitet

Guds ord på nätet? En digital generation möter en religiös auktoritet

Anders Sjöborg, Uppsala universitet

Transdisciplinarity in Cyberspace Ethnography, or Can We Leave Off Mere Toleration and Actually Bridge the “Two Cultures” in Techno-Science?

David Hakken, Indiana University

Nya media - från papyrus till cyberspace

Mikael Hörnqvist, Uppsala universitet och Högskolan på Gotland

Robot Ethics

Peter Asaro, University of Illinois at Urbana-Champaign

What can eyetracking say about game design? Integrating a Tobii eyetracking system with the HiFi Game Engine

Charlotte Sennersten, Blekinge tekniska högskola och Högskolan på Gotland

Born Digital: Writing Poetry in the Age of New Media

Maria Engberg, Blekinge Institute of Technology, Karlskrona

New Media and Architecture: The American Megachurch as a Case Study

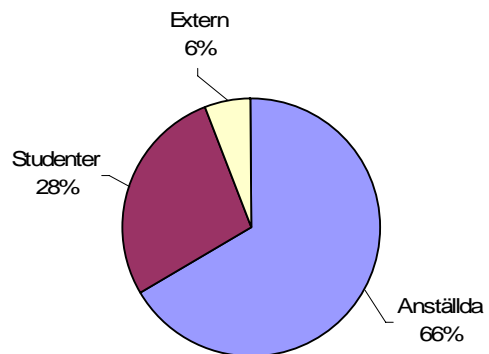
Erica Robles, Stanford University

YouTubing the American Presidential Debate

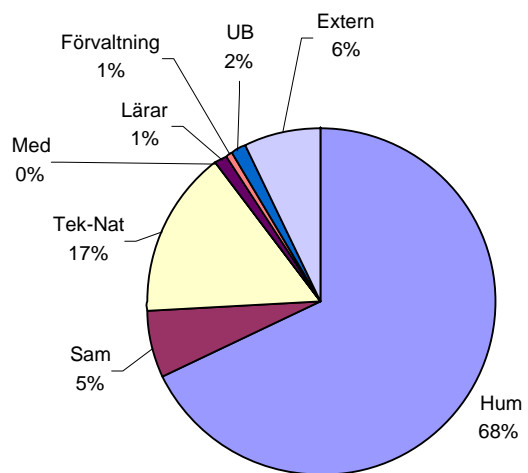
Stephanie Hendrick, Institutionen för moderna språk

Vid seminarierna deltog sammanlagt 243 personer enligt fördelning nedan. Då är inte det sista seminariet inräknat vilket hålls efter inlämnandet av föreliggande verksamhetsberättelse.

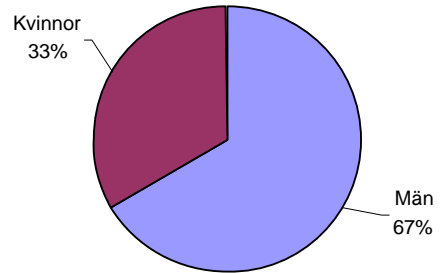
Fördelning anställda-studenter-externa

Deltagare per fakultet

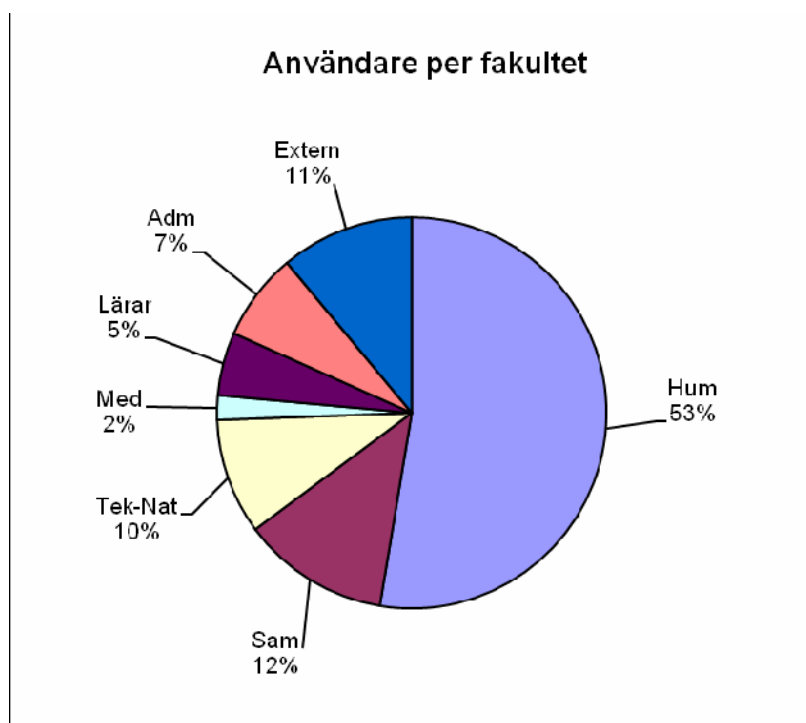
Könsfördelning

Bilaga 3 – Användarstatistik

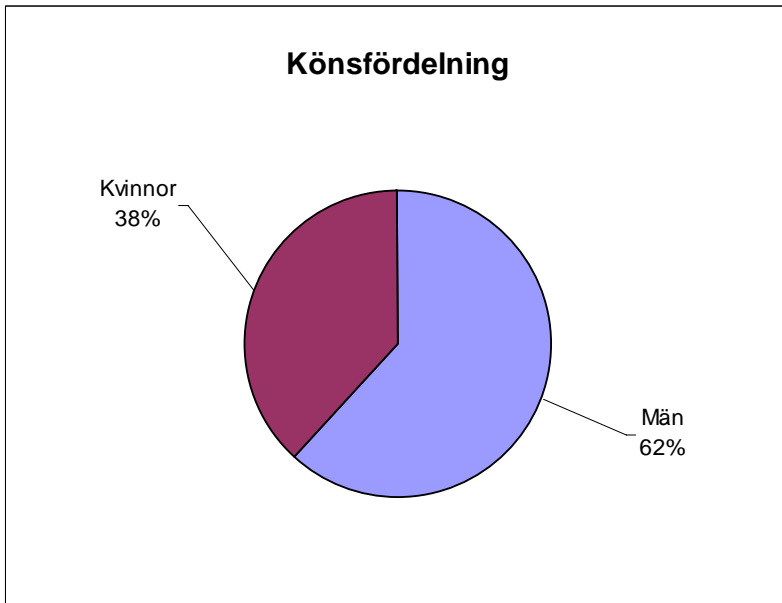
HUMLab hade 2007-12-03 totalt 355 användare med direkt tillgång till HUMLab och HUMLabs resurser. Studenter måste inför varje termin återsöka om användarkonto vilket innebär att antalet användare är större vid vårterminens slut (uppemot 500 normalt sett). Det måste påpekas att många använder HUMLab och deltar i olika aktiviteter utan att ha ett användarkonto.

Fördelningen mellan fakulteter ser ut så här:

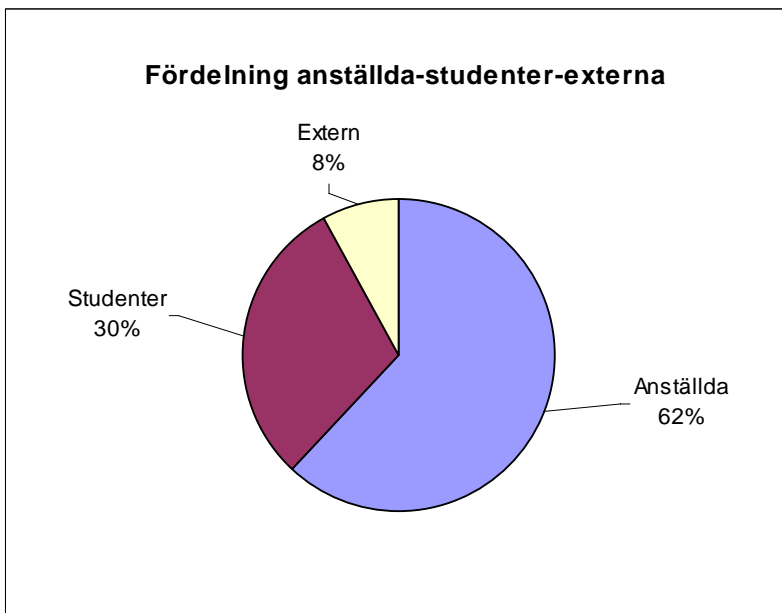

Här kan det noteras att humanistisk fakultet står för en större andel än vid tidigare år. Fördelningen är rimlig i relation till HUMLabs verksamhetsuppdrag.

Könsfördelning vid mättillfället var 62% män och 38% kvinnor. Det är ungefär i paritet med tidigare års siffror. Här arbetar HUMLab för en jämnare fördelning även om dessa siffror måste sägas vara nöjaktiga.

62% av användarna är anställda. Studenter utgjorde 30% och externa 8%.

Här bör det återigen noteras att andelen studenter ökar under läsåret.